

STADLER FRIEDA (1888—1969)

Száz évvel ezelőtt Temesváron született Stadler Frieda, a Katolikus Leányok Országos Szövetségének alapítója. Az ottani Miasszonyunk zárdában végezte iskoláit és szerezte meg a tanítónői oklevelet. Utána egy felvidéki faluba került. A húszas évek, a legnehezebb sorsforduló ideje volt ez. A vesztt háború, az ország feldarabolásának ténye nehezedett erre a korszakra. Ilyen körülmények között a leányifjúság nem volt felkészülve a pályakezdesre. Indult ugyan többféle jóakarató kezdeményezés, a Mária Kongregációk, a hitbuzgalmi egyesületek lelki nevelést igyekeztek adni. A Szociális Misszió Társulat, az akkortájt alakult modern női szerzetesrend missziós klubokat szervezett. Megalakult a Katolikus Tisztviselő Nők Egyesülete. De hogy nagy, összefüggő szervezet jöhessen létre, ahhoz kellett a Szociális Misszió Társulat legtehetségesebb tagjának, Slachta Margitnak haladó szemlélete. Kellott a nagy ferences rendfőnök P. Buttykay Antal támogatása. De főleg Stadler Frieda, aki ott tudta hagyni szerény megélhetést biztosító iskolai katedráját.

A ferences rend helyiséget biztosított. Slachta Margit nemcsak munkatársakat irányított melléje, hanem hozzásegítette külföldi tanulmányutak lehetőségéhez is. Mindez azonban kevés lett volna, ha a Szövetség tevékenységét nem az önfeláldozó, széles látókörű Stadler Frieda irányítja. Magas intelligencia, nagy tudásvágy, gyors felfogóképesség jellemezte. Egyéniségének meghatározója lelkisége volt. Istenre hagyatkozása annyira magától értetődő volt, hogy mellette szinte érthetlenné lett a vallástalanság.

Kiépítette a Katolikus Lányok Országos Szövetsége egész szervezetét. Minden csoport, helyi kör, egyesület saját ifjúsági tisztikart választott, de mindenütt odaállított melléjük egy-egy felnőtt vezetőt.

A legfontosabb rendezvény évről évre a vezetőképző kurzus volt. Budapesten kívül minden évben egy vidéki városban is sor került rá. Így mindig újabb és újabb területek estek vonzáskörébe. Egy ilyen kurzus megszervezése, minimális részvételi díjjal, lehetőleg ingyenes szállással, olcsó étkezéssel, és nem utolsósorban megfelelő előadókkal, a szervezés csodája volt.

Nagy segítséget jelentett a mozgalom számára, hogy a Nagyasszonyunk (a Regnum Marianum-féle leánylap) — melyet Stadler Frieda nagyvonalúan és megfelelő nyitottsággal szerkesztett — helyet biztosított a szervezetnek. 1930-ra aztán sikerült saját mozgalmi lap kiadása is, „Mai lány” címmel.

Így szélesedett valóban mozgalommá a Katolikus Leányok Országos Szövetsége. A harmincas évekre már az ország minden városában, városias központjában meg lehetett találni szervezeteit.

Célkitűzésének megfelelően az értelmiség leányait fogta össze. A Katolikus Akció nagyarányú fejlesztésével azután minden leányifjúsági szervezetet összefogott a Magyar Leányok Katolikus Akciója. Együtt dolgozott a KALOT falusi fiúk szervezetének leány ágával, a KALÁSZ-szal, a Dolgozó Leányokkal, amely a munkásleányokat fogta össze. Központi vezetője Stadler Frieda lett. Így még szélesebb körben állíthatta képességét a leányifjúság nevelésének szolgálatába.

A háború, és az azt követő változások elsodorták Stadler Frieda munkájának feltételeit. Veszendőbe menni látszott egész életműve. De még hosszú éveken át szilárd középpontot jelentett sokak számára. Igazi alázattal, teljes Istenre hagyatkozással viselte élete munkájának szertefoszlását, utolsó évei hanyatló erőit, és koronázta meg szenvedéseivel jól megfutott pályáját. Könyvei: *Valaki vár engem, Szeretném, ha szeretnének? Mit, mikor, hogyan? Újrafoglalt régi gyöngyök, Keresgélés rövid hullámbosszon, Magányos gyümölcsfa*, megsejtetnek valamit gondolkodásáról, a Vigilia „Kis út” rovatának írásai sem veszítettek frissességükből.